

5. Теорія і методика дошкільної, шкільної та професійної освіти;

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ КОРЕКЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ПОРУШЕННЯМ ІНТЕЛЕКТУ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ

Яцинік А. В.

кандидат педагогічних наук,

викладач кафедри корекційної освіти та спеціальної психології

Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»

Харківської обласної ради

м. Харків, Україна

За умов стратегічної перебудови педагогічної освіти в Україні актуальним є звернення до особистості, її потреб, нахилів, уподобань, шляхів самореалізації. Як зазначено у Базовому компоненті дошкільної освіти одним із пріоритетних завдань дошкільної освіти є спрямування діяльності педагога на розвиток особистості дитини. У цьому контексті важливого значення набуває проблема організації навчання дітей з особливими освітніми потребами.

Організація навчально-виховного процесу у дошкільному навчальному закладі спрямована на реалізацію основних завдань дошкільного виховання, які визначені Базовим компонентом дошкільної освіти. У навчально-виховному процесі дошкільної установи використовуються такі основні форми організації дітей: спеціально організована навчальна діяльність (заняття), ігри, самостійна діяльність дітей (художня, рухова, мовленнєва, ігрова, трудова, дослідницька та ін.), індивідуальна робота, спостереження, екскурсії, походи, свята та розваги, гуртки тощо. Вони можуть бути організовані фронтально, підгрупами, індивідуально залежно від віку дітей, педагогічної мети, матеріально-технічного забезпечення закладу, професійної майстерності педагога. Основною формою організованої

навчальної діяльності дітей дошкільного віку залишаються заняття з різних розділів програми (тематичні, комплексні, комбіновані, інтегровані, домінуючі та ін.). З огляду на те, що провідною у дошкільному віці є ігрова діяльність, гра широко використовується у навчально-виховному процесі дошкільного навчального закладу як самостійна форма роботи з дітьми та як ефективний засіб і метод розвитку, виховання і навчання в інших організаційних формах [4, с.356-381].

Мета та завдання освітньої роботи у дошкільних закладах загального типу не відрізняються від роботи з дітьми з особливими освітніми потребами, але методичні прийоми навчання та виховання дещо відрізняються, це пов'язане з фізіологічними та психологічними особливості таких дітей, а саме, зниженим рівнем пізнавальної діяльності. У зміст роботи вводяться не тільки загальні, вікові, а й корекційні завдання. Для ефективного освітнього супроводу та адаптації діти з особливостями психофізичного розвитку потребують спеціальних умов навчання і виховання, які сприятимуть корекції та компенсації дефекту. Чим раніше буде розпочато корекційну роботу, тим кращих успіхів можна досягти у процесі компенсації та запобігати виникненню вторинних відхилень. Враховуючи особливості психоемоційної сфери дітей, які потребують додаткової уваги, слід зауважити, що при організації корекційно-виховної роботи важливе значення має створення емоційного клімату, при якому кожна дитина постійно відчуває турботу про себе, увагу, ласку з боку всіх педагогів.

Інклюзивна освіта – це система освітніх послуг, що базується на принципі забезпечення основного права дітей на освіту та права навчатися за місцем проживання, що передбачає навчання в умовах загальноосвітнього закладу. З метою забезпечення рівного доступу до якісної освіти інклюзивні освітні заклади повинні адаптувати навчальні програми та плани, методи та форми навчання, використання існуючих ресурсів, партнерство з громадою до індивідуальних освітніх потреб і різних стилів навчання дітей з особливими освітніми потребами. Інклюзивні освітні заклади повинні

забезпечити спектр необхідних послуг відповідно до різних освітніх потреб таких дітей. Інклюзивне навчання передбачає створення освітнього середовища, яке б відповідало потребам і можливостям кожної дитини, незалежно від особливостей її психофізичного розвитку. Інклюзивне навчання – гнучка, індивідуалізована система навчання дітей з особливостями психофізичного розвитку в умовах масової загальноосвітньої установи за місцем проживання. Навчання відбувається за індивідуальним навчальним планом, забезпечується медико-соціальним та психолого-педагогічним супроводом. [3, с.3-4].

Модернізація та поліпшення якості освіти, впровадження інклюзивного навчання, дозволяє організувати спільний освітній процес дітей з типовим рівнем розвитку та їх однолітками з особливими освітніми потребами, що сприяє соціалізації таких дітей, розвитку їх пізнавальної активності, мотивації до навчання, фізичному, емоційному, мовленнєвому розвитку особистості, а діти загальноосвітніх закладів вчать толерантності, сприйняттю людських відмінностей, готовності до взаємодії.

Література:

1. Венгер А.А. Отбор детей в специальные дошкольные учреждения / А.А. Венгер, Г.Л. Выгодская, Э.И. Леонгард. - Москва: Просвещение, 1972.
2. Выготский Л.С. Основы дефектологии / Под ред. Т.А. Власовой. – Москва, 1983.
3. Колупаєва А.А. Діти з особливими освітніми потребами та організація їх навчання : наук.-метод. посіб. / А.А. Колупаєва, Л.О. Савчук : Видання доповнене та перероблене. – Київ.: Видавнича група «АТОПОЛ», 2011. – 274 с.
4. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка : підручник / Т. І. Поніманська. – Київ : «Академвидав», 2015. – 447с.
5. Специальная дошкольная педагогика : учебное пособие / Е.А. Стребелева [и др.] ; под ред. Е.А. Стребелевой. – Москва : Академия,2001 – 457с.